

OCJENA STANJA OKOLIŠA

Obrazac za 2. korak za dječje vrtiće

Prvi stadij svakog programa je pregled trenutnog stanja okoliša. Prosuđuje se koliko vrtić opterećuje okoliš, koliko proizvodi otpada, troši el. energije i vode, kakav je vanjski okoliš vrtića, te kolika je zastupljenost odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša u aktivnostima vrtića.

Obrazac je podijeljen na 9 dijelova/tema: otpad, energija, voda, promet, zdravi život, biološka raznolikost i vanjski okoliš, klimatske promjene, politika zaštite okoliša i kupovna politika.

Na svako pitanje potrebno je odgovoriti s „da“ ili „ne“ ili odabrati jedan od ponuđenih odgovora. Ukoliko se pitanje ne odnosi na vašu ustanovu molimo vas da odgovorite s „ne“ i u radnu zabilješku naznačite zašto pitanje nije primjenjivo za vas.

Kako bi ispunili ovaj korak potrebno je odgovoriti na pitanja svih 9 dijelova upitnika.

OTPAD	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Imate li jasno razrađenu politiku postupanja s otpadom?		
Djeluje li ta politika?		
Imate li dovoljno posuda za odlaganje otpada u unutrašnjem prostoru vaše ustanove?		
Imate li dovoljno posuda za odlaganje otpada u vanjskom prostoru vaše ustanove?		
Jesu li posude za odlaganje otpada postavljene na pravim mjestima?		
Čuva li se uredski papir za ponovno korištenje?		
Koriste li se obje strane papira prije reciklaže?		
Kako se čuvaju dokumenti za arhivu? <i>Ako je vaš odgovor „i jedno i drugo“, u radnu zabilješku napišite u kojem postotku. Označite X ispred željenog odgovora.</i>		
	U elektroničkom obliku	
	U papirnatom obliku	
	I jedno i drugo	
Radna zabilješka		
	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Razdvajate li otpad? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite koju vrstu otpada razdvajate.</i>		
Kompostirate li?		
Organizirate li akcije sakupljanja otpada? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite za koju vrstu otpada organizirate akcije.</i>		
Potičete li djecu na ponovnu upotrebu predmeta (npr. razmjena igračka itd...)?		

Pratite li redovno koliko otpada proizvodi vaša ustanova?
Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite tko je za to zadužen (npr. tehničko osoblje, itd.), koliko često se bilježe mjerenja i koju vrstu otpada bilježite.

Znaju li svi u vašoj ustanovi zašto pokušavate smanjiti otpad koji proizvodite?

Navedite ako još nešto provodite na temu otpada, a nismo spomenuli.

ENERGIJA	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Jesu li slavine i spremnici za toplu vodu dobro izolirani?		
Je li voda dovoljno topla za pranje ruku?		
Ima li zgrada(e) tavansku izolaciju?		
Postoji li izolacija na zidovima?		
Jesu li prozori zaštićeni od propuhivanja?		
Jesu li na prozorima pričvršćene rolete/zastori?		
Navlače li se rolete/zastori tijekom dana?		
Jesu li vanjska vrata zaštićena od propuhivanja?		
Jesu li prozori i vrata uvijek zatvoreni kad je upaljeno grijanje ili hlađenje?		
Jesu li svi radijatori ispravni?		
Jesu li iza radijatora postavljene reflektirajuće ploče?		

Ima li svaka prostorija termostat na radijatoru kako bi se mogla regulirati toplina u prostoriji?		
Mogu li se prostorije održavati na različitim temperaturama ovisno o tome koriste li se ili ne?		
Koristite li za rasvjetu štedne žarulje?		
Jesu li u praznim prostorijama uvijek ugašena svjetla?		
Gase li se svjetla čim ima dovoljno dnevne svjetlosti?		
Isključuje li se elektronička oprema (računala, printeri, projektori, itd...) kada se ne koristi?		
Je li elektronička oprema isključena iz utičnice kada se ne koristi?		

Koliko često provodite akcije ili kampanje štednje energije?
Označite X ispred željenog odgovora.

☐	Često (2-3 puta godišnje)
☐	Ponekad (jednom godišnje)
☐	Ne provodimo akcije ili kampanje štednje energije

Radna zabilješka

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Jesu li svi u vašoj ustanovi upoznati kako štednja energije koristi našem planetu?		
Pratite li redovno koliko se energije potroši ili uštedi? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite tko je za to zadužen i koliko često se bilježe mjerenja.</i>		
Navedite ako još nešto provodite na temu energije, a nismo spomenuli.		

VODA		DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Postoji li u vašoj ustanovi mjerač potrošnje vode?			
Je li najjači pritisak vode prilagođen na <i>sasvim dostatan</i> ?			
Jesu li ugrađene slavine na potisak?			
Popravljaju li se slavine brzo ako kaplju? <i>Ako je vaš odgovor NE, u radnu zabilješku napišite koliko je vremenski potrebno da se one poprave?</i>			
Jesu li ugrađeni nužnici s dvostrukim ispiranjem?			
Skuplja li se i koristi kišnica?			
Uče li djeca o problemima vode u drugim državama?			
Koliko često provodite akcije ili kampanje štednje vode? <i>Označite X ispred željenog odgovora.</i>			
		Često (2-3 puta godišnje)	
		Ponekad (jednom godišnje)	
		Ne provodimo akcije ili kampanje štednje vode	
Radna zabilješka			
		DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Znaju li svi u vašoj ustanovi kako možemo pomoći našoj planeti ako štedimo vodu?			
Pratite li redovno koliko se vode potroši ili uštedi? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite tko je za to zadužen i koliko često se bilježe mjerenja.</i>			
Navedite ako još nešto provodite na temu vode, a nismo spomenuli.			

PROMET

Kako putuje većina djece u i iz vrtića? Označite X ispred **više** željenih odgovora.

	Pješice
	Biciklima
	Javnim prijevozom
	Električnim romobilom
	Motornim vozilom (automobil, motor...)
Radna zabilješka	

Koju vrstu goriva koristi većina roditelja djece koji dolaze u vrtić vlastitim motornim vozilom?
Označite X ispred željenog odgovora.

	Dizelsko gorivo
	Bezolovni benzin
	Plin
Radna zabilješka	

Kako putuje većina zaposlenika na i s posla? Označite X ispred **više** željenih odgovora.

	Pješice
	Biciklima
	Javnim prijevozom
	Električnim romobilom
	Motorno vozilo (automobil, motor...)
Radna zabilješka	

Koju vrstu goriva koristi većina zaposlenika koji dolaze na posao vlastitim motornim vozilom?
Označite X ispred željenog odgovora.

	Dizelsko gorivo
	Bezolovni benzin
	Plin
Radna zabilješka	

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Je li sigurno voziti se biciklom ili ići pješice do vaše ustanove?		
Imate li suho i sigurno mjesto gdje se može parkirati bicikl?		
Provodite li edukacije vožnje bicikla i ponašanja u prometu?		

Koliko često održavate akcije ili kampanje kao što su: „biciklom do vrtića“, „pješice do vrtića“ ili „dan bez automobila“? Označite X ispred željenog odgovora.

☐	Često (2-3 puta godišnje)
☐	Ponekad (jednom godišnje)
☐	Ne provodimo takve akcije/kampanje

Radna zabilješka	
Navedite ako još nešto provodite na temu prometa, a nismo spomenuli.	

ZDRAVI ŽIVOT	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Imate li razrađenu strategiju zdrave prehrane?		
Imate li vrtićku kuhinju? <i>Ako je vaš odgovor NE, u radnu zabilješku napišite na koji način vaši korisnici nabavljaju/konzumiraju hranu za vrijeme boravka u vašoj ustanovi.</i>		
Nudi li vrtićka kuhinja voće uz užinu?		
Izbjegava li vrtićka kuhinja nezdrave pekarske proizvode ili fast food proizvode u svojem tjednom jelovniku barem 3 puta tjedno?		
Imaju li djeca mogućnost da predlože što žele naći na tjednom jelovniku?		
Koriste li se u kuhinji lokalno proizvedene namirnice?		

Imaju li neke od namirnica koji se koriste u kuhinji oznaku pravedne trgovine ili organskog/ekološkog uzgoja?		
Mogu li djeca tražiti manju porciju kako bi se spriječilo bacanje hrane?		
Na koji način zbrinjavate ostatke hrane iz kuhinje?		
Uzgajate li u vrtićkom dvorištu voće i/ili povrće? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite što uzgajate.</i>		
Koristite li u kuhinji voće ili povrće uzgojeno u vrtićkom vrtu?		
Je li dostupna besplatna voda za piće?		
Osim redovnog tjelesnog i zdravstvenog odgoja, nudite li dodatne tjelesne aktivnosti svojim korisnicima? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnoj zabilješci napišite koje su to aktivnosti.</i>		
Povezujete li ciljeve zdravstvenog odgoja sa ciljevima Ekoškole?		

Koliko često održavate akcije, kampanje ili radionice o zdravim načinima života?
Označite X ispred željenog odgovora.

☐	Često (2-3 puta godišnje)
☐	Ponekad (jednom godišnje)
☐	Ne provodimo takve akcije, kampanje i radionice

Radna zabilješka	
Koje su to akcije, kampanje ili radionice?	
Navedite ako još nešto provodite na temu zdravog života, a nismo spomenuli.	

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST I VANJSKI OKOLIŠ	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
---------------------------------------	-------	------------------

Nudi li vrtičko dvorište mogućnosti za igru?

Ima li u vrtičkom dvorištu?

Označite X ispred **više** željenih odgovora.

Mjesta za sjedenje		
Zaklon od sunca ili kiše		
Drveća, grmlja i živice		

Radna zabilješka

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
--	-------	------------------

Ukoliko imate zasađena drveća jesu li to pretežito autohtone vrste?

Označite X ispred **više** željenih odgovora.

Nalazi li se u blizini vrtičkog dvorišta:

umjetno jezero ili bara		
močvarno područje		
rijeka		
livada		
šumsko područje		
ptičje duplje ili obitavališta šišmiša		

Radna zabilješka

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
--	-------	------------------

Ukoliko imate umjetno jezero ili baru postoji li neometani put kojim manje životinje poput žaba ili ježeva mogu pristupiti jezeru li bari?

Ima li u umjetnom jezeru ili bari različitih vrsta autohtonih biljaka?

Označite X ispred **više** željenih odgovora.

Pružate li u vrtičkom dvorištu različite vrste staništa za male životinje ili kukce kao što su:

naslagani trupci ili stari panjevi		
suhozid ili hrpa kamenja		

	hotel za kukce
	biljke koje privlače oprašivače
	područje neometane/netaknute vegetacije
Radna zabilješka	

Označite X ispred **više** željenih odgovora.

Pružate li u vrtičkom dvorištu staništa za ptice kao što su:

	kućice za ptice
	hranilice za ptice
	pojilište za ptice
Radna zabilješka	

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Vodite li evidenciju o različitim vrstama biljaka i životinja koje se nalaze u vrtičkom dvorištu? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite koliko često vodite evidenciju.</i>		
Izbjegava li se uporaba kemijskih pesticida ili herbicida kod njege zelenih površina?		
Imaju li djeca priliku predložiti kakve bi promjene ili nove stvari željeli u vrtičkom dvorištu?		
Provodite li kampanje ili aktivnosti o očuvanju biološke raznolikosti? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite koje su to kampanje ili aktivnosti.</i>		
Obilježavate li Dan biološke raznolikosti?		
Navedite ako još nešto provodite na ovu temu, a nismo spomenuli.		

KLIMATSKE PROMJENE		DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Uči li djeca o klimatskim promjenama?			
Sudjelujete li u <i>Satu za planet Zemlju</i> ili drugim kampanjama za klimatske promjene? <i>Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite koje su to kampanje.</i>			
Potičete li djecu, njihove roditelje i zaposlenike da poduzmu sljedeće korake u borbi protiv klimatskih promjena? <i>Označite X ispred više željenih odgovora.</i>			
	Da idu pješice, biciklom ili javnim prijevozom do vrtića		
	Da koriste reciklirani papir		
	Da štede papir (npr. korištenje obje strane papira prije reciklaže)		
	Da ponovno koriste stare predmete ili ih recikliraju		
	Da jedu manje mesa		
	Da biraju štedne žarulje		
Radna zabilješka			
Navedite ako još nešto provodite na temu klimatskih promjena, a nismo spomenuli.			

POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA		DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Imate li svoju politiku zaštite okoliša?			
Imate li svoga koordinatora za zaštitu okoliša?			
Jeste li objavili svoju politiku u obliku priručnika ili smjernica?			
Primjenjuje li se ta politika pri planiranju redovnih aktivnosti vrtića?			
Nadopunjujete li redovno politiku zaštite okoliša novim spoznajama?			

Sudjeluju li svi zaposlenici i djeca u tom procesu?		
Je li dovoljno uočljiva oglasna ploča predviđena za informacije o vašem okolišu ili temama vezanih za zaštitu okoliša?		
Jeste li se priključili nekoj udruzi zaštite okoliša? Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite koje su to udruge.		
Provodi li akcije ili kampanje zaštite okoliša? Ako je vaš odgovor DA, u radnu zabilješku napišite o kojim se akcijama ili kampanjama radi.		
Promičete li zeleno ponašanje i kod kuće?		
Navedite ako još nešto provodite na ovu temu, a nismo spomenuli.		

KUPOVNA POLITIKA

Što od navedenog nabavljate od recikliranog materijala ili papira?
Označite X ispred **više** željenih odgovora.

☐	Uredski papir
☐	Papir za printanje ili fotokopiranje
☐	Bilježnica
☐	Papir za crtanje
☐	Toaletni papir
☐	Papirnati ručnici
☐	Ostalo (ako izaberete ovaj odgovor u radnoj zabilješci napišite na što se odnosi)

Radna zabilješka

	DA/NE	RADNA ZABILJEŠKA
Nabavljate li ekološki prihvatljiva sredstva za čišćenje?		
Izbjegava li se uporaba jednokratnih proizvoda kad god je moguće?		

Izbjegavaju li se proizvodi koji sadrže štetne kemikalije?		
Izbjegavaju li se proizvodi izrađeni od tropske bjelogorice?		
Navedite ako još nešto provodite na ovu temu, a nismo spomenuli.		